

(6) ויטען לה: וי"ן.
(7) ויטען לה: וי"ן.
(8) ויטען לה: וי"ן.

תורה אור השלם

1. ואשה או תור נדר לך
באשר אסר בבית אביה
במדבר ל ד
2. ואם בית אישה נדרה
או אסרה אסר על נפשה
במדבר ל יא

הגהות הב"ח

(6) וי"ן ואיבעית אמת
קדושין משמע
ואימא אב לאחיה מיפר
או ארום לחודיה מיפר
אי"כ ואסרה אי"כ בבית
אביה הניא אביה אסר
למה לי השתא כ"ל:
(7) וי"ן ואם בית
אשה: (א) שם אי"כ ואימא
ואם בית אשה: (ב) וי"ן
ד"ה ואלו ממילא וכו' אלא
ואם בית אשה נדרה
לחודיה וממילא משמע:
(8) וי"ן ואמת הכי סמך
וכי אמת דאם הי'
(1) וי"ן אי"כ ואסרה וכו'
כשרוא נערה: (2) וי"ן
וכי מימא אב דסמך רחמנא
לואם הי' מהיה לאיש
למה לי: (3) וי"ן מינע
ליה דלם הקיב: (4)
(5) וי"ן ואמת לעולם וכו'
אי"כ ואם בית אשה:
(1) וי"ן ומיניה כלומר
מהא וכו' בקדושין דבמה
שנדרה כ"ל וי"ן דה"ל עם
ד"ה ארום:

פירוש הרא"ש

בפי"א שמעתי מינה.
דנדרים שנדרה בנתיב הוא
מיפר ואם הי' מהיה לאיש
לי ש"מ לארוסה וכו' מהיה
לנשואה לערב הפתח בעל
הבדיה דאב לומר ששניהם
מפריין יחד וי"ל אי"כ
לכחז ואם בית אשה
נדרה נדר קראי דהפחת
אב ולישמוק מואם הי'
מהיה ומיניה אכתי קשה
נימא דואם הי' מהיה
אי"כ ב"ן נדרה ב"ן
נשואה ואם בית אשה
נדרה אינטרין דאין בעל
מיפר בקדושין. וי"ל לאו
ממילא משמע מינה כלומר
כי מוקמת האי קרא
לומר דאין בעל מיפר
בקדושין ממילא משמע
מינה כלומר דקרא דואם
הי' מהיה אי"כ נדרה עליה
דהאסר כתיב ונדרה עליה
עבד

ולאו ממילא. ולעולם אם היו תהיה חמי לנערה המאורסה דלא
דקאמרת דתרוייהו נשואה למה לי לא לכחז אלא (ד) בית אישה
לחודיה וממילא משמע מינה דליתו מיפר בקדושין דמשמע אם בית
אישה נדרה ולא מה שנדרה קודם לכן ואם הי' תהיה למה לי

שדייה לארוסה הבעל והאב מפריין
נדרים: ואיבעית אימא. להכי לא מניית
לאוקומנא להאי קרא ואם הי' תהיה
אלא נדרה דכתיב לשון הויה
דמשמע קידושין כדאמרין במסכת
קידושין (דף ה.) וי"ן והיתה מקיש
הויה לנישואה: ואימא. להכי (ט)
סמך הכתוב כי הניא אביה אותה
ואם הי' תהיה לאיש לומר דלא מניית
לחודיה נכחו ארוסה בלא הארום:
אי"כ ואסרה אי"כ. דאמת לאשמועינן
דאב מיפר בזמן שהיא נשואה
(1) שהיא נערה למה לי למכתב
ממילא משמע דודאי מיפר דהשתא
במקום ארום שיש לו לארום רשות
בה האב מיפר לחודיה שלא במקום
ארום מיבעיא דאב מיפר לחודיה אלא

ודאי להכי אתא קרא לומר דהאב מיפר עם הארום: ואימא אב
ליבעי ארום. שאינו יכול להפר בלא ארום דקאמרת אלא ארום
מיפר לחודיה בלא אב: וי"ן אימא. אב דסמך רחמנא (1) לאם
הי' תהיה לו למה לי דדרשת לנערה דאביה ובעלה מפריין נדרים:
מיבעי ליה דאם (2) הקיס. שיש לו לאב ב"ן רשות בה דלם
הקיס נדרה אין הארום יכול שזו להפר אלא בלא הקמת אב מיפר
בעל לחודיה: אס כן. דארום לחודיה מיפר לא אינטרין לן קרא
למימר דבעל מיפר נדרי אשתו דמק"ו הוא דנפקא מה אס בעודה
ארוסה שרשות שניה בה מצי למיפר ארום לחודיה כשנשאת שאין
לאב רשות בה מיבעיא דמיפר בעל לחודיה אלא מדאינטרין קרא
למכתב ואם בית אישה נדרה שמע מינה דארום במקום אב אינו
מיפר לחודיה: ואימא. לעולם דארום מיפר לחודיה ודקאמרת
אי"כ בית אישה נדרה למה לי לומר לך שאין בעל מיפר בקדושין:
ומיניה. כלומר (3) מימא דאמרת דאינטרין קרא להכי מיניה איכא
למישמע נמי דלאו ארום לחודיה מיפר דהשתא ומה בעל לאחר שנישאת
לו אינו מיפר בקדושין כמה שנדרה כשהיא ארוסה לו אינו יכול להפר
עכשו כשנכנסה כולה נשואה: ארום מיפר בקדושין. בתמיה. בזמן
שהיא ארוסה ולא נכנסה נשואה היכי מצי מיפר לחודיה בעי נדרים
שנדרה כשהיתה ארוסה: אלא לאו. האי דארום מיפר: משום
שופסותיה דאב. דמיפר נדרה אב ארום לחודיה ודאי לא מצי מיפר:

ב"ן
משמע
לחודיה מיפר ושותפותיה דאב דליתיה אלא משום
משמע דארום לחודיה ליפר אלא דלא מצינן למימר דלא אב דכתב רחמנא למה לי וכיון שכן כל
היכא דמוקמת ליה לאב ב"ן ומוקמיה הכי לאם הקיס הוקס. ומהדרי" אי"כ אם בית אישה נדרה למה לי ק"ו. ולא מצי אמר דלהכי כתביה
לומר שאם הקיס אב לאחר שנשאת לא הוקס דלהא ל"ז קרא דפשיטא לן שפיה ששאלת שזו אין לאביה רשות בה ולא מניית נמי למימר דלהכי
כתביה דאי לא הוה אמינא דנדרה אפי' הקיס אב לא הוקס דלא מצי למימר דכיון דלא יתה נשואה אב ומדינא הוה לן למימר דאב לחודיה
מצי מיפר אי לאו פירכא דאי"כ ואסרה ב"ן אביה למה לי לית לן לגרועי הניא דאב אלא אמאי דמוכתא לן האי פירכא אב לנעין אס הקיס
הוקס דלא מוכחא לן לא: אימא אס בית אישה נדרה לומר שאין בעל מיפר בקדושין. ולמישטא הוא דאינטרין: ומיניה. כלומר ממאי
דאמרת דבעל אינו מיפר בקדושין שמעינן שאין ארום מיפר אלא בשותפותיה דאב דהא ארום מיפר בקדושין דמשמע מונדריה עליה נדרה
שהיו עליה כבר והיכי אפשר דארום מיפר ולא בעל לאו משום שותפותיה דאב דמפר בכולהו דגבי אב ליכא קודמין. כ"ל פירושא דשמעתא:

דמר בקדושין הלך ע"כ האי קרא אי"כ נדרה ארוסה וקרא דבית אישה נשואה: הייה בקדושין משמע. מלל כתיב מלקח או נשוא הלך לא מניית לאוקומנא נשואה: אימא אב
מעיקרא ואימרי ארום שנס הוא יפר לחודיה: אי"כ ואסרה אי"כ בבית אביה י"ן א"כ. ליכתוב לקרא דואם הי' תהיה שהאב מפר עם הארום כל א' לבדו ומק"ו דענא שמפר שלא במקום ארום: אימא אב
י"בעי ארום. כמו שהיכתיב ד"כ לא מצי מפר לחודיה אלא ארום לחודיה יפר: וכו' אב דכתב רחמנא י"ן א"כ. ל"ך לערב הפתח אב נדרה ארום כי מה הועיל י"ן נשואה הוא לבדו אינו יכול להפר
והפתח הארום מועיל בלא הפתח האב: ומשני נפקא מינה בתעובתן. שאם קיים האב אין הבעל יכול להפר: ואם בית אישה נדרה י"מא בתבוי. הי' מצי למימר דאינטרין לבלק הקמת האב דאי לא כתיב
הן קרא הי' דארוסה ונשואה שזין אלא דנלאו הכי פריין ליה שפיר: ואימא י"ע"ם ארום לחודיה י"מא. וכו' ואם בית אישה למה לי מק"ו דארום שמעינן ליה אינטרין לומר דאין בעל מפר בקדושין:
ומשני וביניה. כלומר מהא דדרשין מינה דאין בעל מפר בקדושין ממילא משמע דארום לחודיה אינו מפר דאי מפר לחודיה מקשו לך בעל אינו מפר בקדושין ארום מיפר בקדושין בתמיה כלומר ע"כ ארום מפר
בקדושין דכתיב ונדרה עליה וכו' בשביל שנגמס לגמרי נשואה ומתלק ממנו רשות האב הורע כמו שלא להפר מה שהיה מפר בתמיה לבדו אלא ע"כ שיהי כמו להפר כשהוא ארום בקדושין היינו משום שותפותיה
דאב שאין הארום יכול להפר לבדו וכשנשאה שמפר לבדו אינו מפר בקדושין:

דכיון שנשאת שוב אין לאביה רשות בה הלכך נימא דנשואה בעלה
לחודיה ליפר ונדרה אב לחודיה ליפר דהא נדרה אב לחודיה לא נפקא
מרשות אב. ומהדר ליה דליכא לאוקומנא נשואה דנשואה כתיב
קרא אחרינא אס בית אישה נדרה ומרי קראי למה לי וכדסליק

אלתמיה מעיקרא אלא דהש"ס מפרש
מילתיה קימעה קימעה: ואימא
תרוייהו נשואה. אב לארוסה לא
ל"ך בעל כלל. וכו' מרי קראי למה
לי לומר שאין הבעל מיפר בקדושין
ולהכי נדר וכתב ואם בית אישה
נדרה לאשמועינן שאין הבעל מיפר
נדרים שקדמו לה קודם שנשאה:
הא ממילא משמע מינה. דנכס בית
אישה לחודיה סגי דמשמע מיניה
דבעל מיפר ושאינו מיפר בקדושין:
ואיבעית אימא הויה קדושין משמע.
הלכך על כרחיך לא מניית אמרת
דנדרה אב לחודיה מיפר דהויה
קדושין משמע אמתא נערה המאורסה
ל"ך בעל ולא סגי בלא לחודיה. וכו' נמי
דהויה קדושין משמע נשואין נמי

משמע דהא ביצמות (דף ט.) אמרינן דכחן מיטמא לאחוזו ארוסה
ומוקמי קרא דולאחוזו בהמולה הקרובה אליו אשר לא יהיה לאיש
בשנשאת אמתא הויה נמי נשואין משמע וכיון שכן נימא דבין בקדושין
בין נשואין אביה ובעלה מפריין נדרים ליתא דפשיטא לן דכיון שנשאת
שוב אין לאביה רשות בה ועוד דהא כתיב ואם בית אישה נדרה
דלמנא בעל מיפר לחודיה: אימא אב לחודיה ליפר. ל"ל דאב
לחודיה ליפר הוא דקשיא ליה דכיון דלא יתה מרשות האב דכתיבנא
לעיל דבין הוא דנמי מיפר אב ארום לא וסמיכותא דואם הי' תהיה
היינו לומר דארום בעי אב וארום דכתב רחמנא לומר שאם הקיס הוקס
כדאמרת" בסמך עליה דאב. וע"ג דכתיב עליה דאם הי' תהיה לאיש
וכי' ואם ביום שמוע אישה יניא אותה והפר את נדרה וכו' לאו למימרא
דהפרתו תועיל כלל אלא שאם לא הפר ביום שמוע נמנא שהקיס דלהכי
בלחוד הוא דאוקומנא נשואה דארום ולאו למידי אחרינא דכיון דלא יתה
מרשות אב אין לך לזכות נדרה אלא בפחות שבשיעורין: ומהדר ליה
אי"כ ואסרה אסר בבית אביה למה לי. כלומר אמאי טרח קרא לאשמועי'
דנשואה פנויה מיפר אב לאשמועי' הכי נדר קרא דואם הי' תהיה ואלא
אמינא במקום ארום אב מיפר לחודיה שלא במקום ארום מיבעיא: אימא
אב בעי ארום אב לחודיה ארום לחודיה ליפר. מצי מוא דמאי דסליק אלעתיה
מעיקרא דנערה המאורסה לא יתה כלל מרשות אב ליתיה דעל כרחיך
כשנאמרתא אב לחודיה לא מצי מיפר מפך ליה לפרמיה דכיון שכן
אדרבה משמעותא דקראי דארום עיקר ואב טפל לו דכיון דטרח
רחמנא לאשמועינן דאב מיפר קודם שנאמרתא מכלל דלאחר שנאמרתא נפקא
לחודיה מיפר ושותפותיה דאב דליתיה אלא משום
משמע דארום לחודיה ליפר אלא דלא מצינן למימר דלא אב דכתב רחמנא למה לי וכיון שכן כל
היכא דמוקמת ליה לאב ב"ן ומוקמיה הכי לאם הקיס הוקס. ומהדרי" אי"כ אם בית אישה נדרה למה לי ק"ו. ולא מצי אמר דלהכי כתביה
לומר שאם הקיס אב לאחר שנשאת לא הוקס דלהא ל"ז קרא דפשיטא לן שפיה ששאלת שזו אין לאביה רשות בה ולא מניית נמי למימר דלהכי
כתביה דאי לא הוה אמינא דנדרה אפי' הקיס אב לא הוקס דלא מצי למימר דכיון דלא יתה נשואה אב ומדינא הוה לן למימר דאב לחודיה
מצי מיפר אי לאו פירכא דאי"כ ואסרה ב"ן אביה למה לי לית לן לגרועי הניא דאב אלא אמאי דמוכתא לן האי פירכא אב לנעין אס הקיס
הוקס דלא מוכחא לן לא: אימא אס בית אישה נדרה לומר שאין בעל מיפר בקדושין. ולמישטא הוא דאינטרין: ומיניה. כלומר ממאי
דאמרת דבעל אינו מיפר בקדושין שמעינן שאין ארום מיפר אלא בשותפותיה דאב דהא ארום מיפר בקדושין דמשמע מונדריה עליה נדרה
שהיו עליה כבר והיכי אפשר דארום מיפר ולא בעל לאו משום שותפותיה דאב דמפר בכולהו דגבי אב ליכא קודמין. כ"ל פירושא דשמעתא:

דמר בקדושין הלך ע"כ האי קרא אי"כ נדרה ארוסה וקרא דבית אישה נשואה: הייה בקדושין משמע. מלל כתיב מלקח או נשוא הלך לא מניית לאוקומנא נשואה: אימא אב
מעיקרא ואימרי ארום שנס הוא יפר לחודיה: אי"כ ואסרה אי"כ בבית אביה י"ן א"כ. ליכתוב לקרא דואם הי' תהיה שהאב מפר עם הארום כל א' לבדו ומק"ו דענא שמפר שלא במקום ארום: אימא אב
י"בעי ארום. כמו שהיכתיב ד"כ לא מצי מפר לחודיה אלא ארום לחודיה יפר: וכו' אב דכתב רחמנא י"ן א"כ. ל"ך לערב הפתח אב נדרה ארום כי מה הועיל י"ן נשואה הוא לבדו אינו יכול להפר
והפתח הארום מועיל בלא הפתח האב: ומשני נפקא מינה בתעובתן. שאם קיים האב אין הבעל יכול להפר: ואם בית אישה נדרה י"מא בתבוי. הי' מצי למימר דאינטרין לבלק הקמת האב דאי לא כתיב
הן קרא הי' דארוסה ונשואה שזין אלא דנלאו הכי פריין ליה שפיר: ואימא י"ע"ם ארום לחודיה י"מא. וכו' ואם בית אישה למה לי מק"ו דארום שמעינן ליה אינטרין לומר דאין בעל מפר בקדושין:
ומשני וביניה. כלומר מהא דדרשין מינה דאין בעל מפר בקדושין ממילא משמע דארום לחודיה אינו מפר דאי מפר לחודיה מקשו לך בעל אינו מפר בקדושין ארום מיפר בקדושין בתמיה כלומר ע"כ ארום מפר
בקדושין דכתיב ונדרה עליה וכו' בשביל שנגמס לגמרי נשואה ומתלק ממנו רשות האב הורע כמו שלא להפר מה שהיה מפר בתמיה לבדו אלא ע"כ שיהי כמו להפר כשהוא ארום בקדושין היינו משום שותפותיה
דאב שאין הארום יכול להפר לבדו וכשנשאה שמפר לבדו אינו מפר בקדושין:

(א) לקמן ע. אמת דרביה ורביה ויפסק הילוקין רבא.
(ב) ויניח ע. כה: לקמן
(ג) עא. א. (ד) מוסף פ"ו
לקמן ע. ע. ע. ע.
(ד) לקמן ע. א. א"ל ורבי דרביס,

בין איש לאשתו בין אב לבתו. (א) ואיש דמתיב זהאי קרא לא כריבי דאי משום איש לאשתו הרי כבר נאמר למעלה אלא מכאן לנערה המאורסה כו' דבין אב ובין איש מפירין נדריה דאי משום חלקו באשתו ואב מיפר חלקו בצמיו: (י) דאידך דרבה. דלמר לקמן (ד ע. ע.) מקיש קודם היה שניה כו': דכריס שניו לבינה. כגון שלא אשמש מוטו ושלא אכחול ושלא אהקט: מינו גיין.

מה שהוא מיפר קוץ' החני של נדר ועוקרו לגמרי וחלק אחר דקדאי קאי עד דלמי אב ומיפר לאותו חלק: או מקליש קליש. דהפרתו פשטה בזבולי נדר וקלש ליה דנעטע והנדר קל ממה שהיה עד עכשיו: כגון שנדרה צניי ויפסי. שלא תחללש ושמע ארום והיפר לה חלקו ואכלתו לזימס: אי אמרס מינו גיין. דכי שמע ארום ומיפר חלקו הוי נדר מופר דהויא כאילו חלקו בצמלע לניס: ליקא. הא איתתא דכילתת לזימס משום ללא דלא יחל דכי אכלה להנך מרי זימס חד הוי מותר בהפרת הארום דמינו גיין לנדרה ואידך אסור משום חלק האב דנמלח דלכלה וית שלס באיסור: ואי אמרס מיקלש קליש. דלינו שותף לניס אלא למעט מיקל לה דלא הוי הנדר חמור כדהו עד השתא הא (א) כי אכלה הגהו מרי זימס כיון שהנדר נקלש ומיקל ליה איסורא בעלמא הוה דעבדא ולא לקיא דהנדר אינו גמור: אימתי אמרו כו'. בנערה קא נקט לה ממתניתין: מה הבעל. כשהוא ארום: נתרקנה רשום לאב. כאדם שמרין יין מכיל אל כלי כלומר שיאל כל הרשות מן הבעל ובה לרשות האב: בזמן שלא שמע בעל. את נדרה קודם שימות דכיום שמעו צניין וליכא: או ששמע והפר חלקו בן ציוס. ששמע ואפילו שמע ושקט שלא הפר ולא קיים ולא הספקו להראות דעתו עד שמת בו ציוס דהואיל ואכתי איכא שהות ציוס דאי הוה בעל (א) מלי מיפר איכא למימר דמיתה גרמה לו דלמלא אי הוה קיים אכתי הוה מיפר לה מיקמי דליעבר יומא ומת בו ציוס קאי אשמע ושחק: זו היא ששנינו. על כל הני קאי: מה הבעל נתרקנה רשום לאב. והאב עזמו מיפר כולו בזמן שלא היפר הבעל וכן בזמן שאיפר הבעל חזר האב ומיפר את חלקו כמתן עלה במתניתין (ג.) וזה יפה כח האב ממה שבעל שהאב מיפר בלא שותפות אצל הבעל אינו מיפר אלא צניי האב:

תורה אור השלם

1. אלה החקים אשר צוה יי את משה בן אהרן לאשתו בין אב לבתו בנערה בית אביה: במדבר ל יז

הגהות הב"ח

(א) נמי ואם היו: (ב) שם קודם שימות או ששמע והפר או ששמע וישיב ומת בו ציוס כלי' וישיב קא הוה לקמן ממלך דף ע"ג וכן הוה בפירו: (ג) רש"י ד"ה בין איש ובי' למנו איש ואב דמתיב כהאי קרא ובי' איש לאשתו ואב לבתו: דכתיב איש חמור כהאי: (ד) ד"ה אידך דרבה קודמי היה שניה: (ה) ד"ה ולי אמרת וכו' הא איתתא כי אכלה וכו' דהנדר אינו חמור כהאי: (ו) ד"ה או ששמע וכו' הוה בעל קיים מלי מיפר:

גליון הש"ס

בהר"ן ד"ה ותי אמת וכו' וב"ד בבבלי נדר שבתק. עין לקמן דף פ ע"ב: בא"ר ריבא קרבן שבתה בשבועות. ק"ל הא לענין קרבן שבתה שפוטת דין מעילה דאיתא בשבועות דף כז ע"א ח"א ח"א כלל בדיקט ע"ג:

מוסף רש"י

בעל מינו גיין כו'. צניי בעל והוא הדין לאב והאי דנעט בעל חד משתיין נעט וינין שניה אימתי אמרו. ותרקנה רשות והאי דנעט אחר שמת הבעל, חלקו וחלק הבעל גם כן. ק"ל אם לא הפר לה הבעל, אכל את הפר לה הבעל ומה. בהפרת האב חלקו קמי וכו'.

פירוש הרא"ש

בין איש לאשתו בין אב לבתו. משמע דנאשה אחת איירי ששמות האב והבעל שולטין עליה ובין שניה משפירין אצל כל חד לתודיה לא דנאשה שתיא בין שניהם ושתיא בה משפירין אמת וימיה מלי לאקשוי אמת בנאשה ונני מפירין אביה

דבי רבי ישמעאל תנא בין איש לאשתו בין אב לבתו מכאן לנערה המאורסה איירי מתיב זהוהו קרא בנערה בית אביה ומדמקן אב לבתו צהדי איש משמע דאב ובעל מפירין נדריה: ולפנא דבי ר' ישמעאל אס היי תהיה מאי עביד ליה

דבי רבי ישמעאל תנא יבין איש לאשתו בין אב לבתו מכאן לנערה המאורסה שאביה ובעלה מפירין נדריה ולתנא דבי ר' ישמעאל (א) אם היו תהיה לאיש מאי עביד ליה מוקים לאידך (ב) דרבא ורבא האי דתני דבי רבי ישמעאל מאי עביד ליה מביעי ליה לומר שהבעל מיפר נדרים שבינו לבינה איבעיא להו בעל (ג) מינו גיין או מקליש קליש היבא קא מיבעיא לן כגון דנדרה מתרין זיתין ושמע ארום והיפר לה ואכלתו אי אמר' מינו גיין לקיאי אי אמרינן מקליש קליש איסורא בעלמא הוא מאי תא שמע (ד) אימתי אמרו מת הבעל נתרקנה רשות לאב בזמן שלא שמע הבעל קודם שימות או ששמע (ה) ושחק או ששמע והפר ומת בו ציוס זו היא ששנינו (ו) מת הבעל נתרקנה רשות לאב

דבי רבי ישמעאל תנא בין איש לאשתו בין אב לבתו מכאן לנערה המאורסה איירי מתיב זהוהו קרא בנערה בית אביה ומדמקן אב לבתו צהדי איש משמע דאב ובעל מפירין נדריה: ולפנא דבי ר' ישמעאל אס היי תהיה מאי עביד ליה

מוקים ליה כו' לאידך דרבה. דלמר לקמן (ד ע. ע.) מקיש קודמי הויה שניה לקודמי הויה ראשון. ורבנן צבירא להו דמרתו שמעת מינה עיקר קרא לנערה המאורסה דלציה ובעלה מפירין נדריה ומרין הויות לאקושי שניה לראשונה. וכ"מ כיון דמנא דבי רבי ישמעאל כוליה קרא דאס היי תהיה לאקושי הויות מוקי ליה ארום מיפר בקודמין מנא ליה י"ל דמשמע ליה דלא צניי קרא דהיי דמיעט קודמין גבי בעל היינו משום דלימיה לאב ואין דלא צניי קרא און בעל מיפר בקודמין אכל ארום דמיפר בשותפותיה דלא אפילו בקודמין מלי מיפר דלגבי אב ליכא קודמין. מהכס המוקי ה"ר שמואל ז"ל: ורבה הא דהנא דבי רבי ישמעאל מאי עביד ליה. כלומר קרא דריש מינה תנא דבי רבי ישמעאל דרשא דליה מאי עביד ליה: לומר שהבעל מיפר נדרים שבינו שבינו צניי וליכא כתיבי (ב) כגון וכל שבעת איסר לענות נפש ובין איש לאשתו אינטריכא לדברים שבינו לבינה ולקמן בצדק פירקין (דף פא.) מפרש מאי יכו וקשיא ליה לתנא דבי ר' ישמעאל דברים שבינו לבינה מנא ליה ואפשר דמתיב ליה מיניה. וכי היכי דבעל אינו מיפר בנדר אשתו אלא נדרים שיש בהם עניו ודברים שבינו לבינה הכי נמי אב אינו מיפר נדרים כמו אלא חלו בלבד. והכי איתא בספרי (מטות) אין לי אלא בעל שאין מיפר אלא נדרים שבינו לבינה ונדרים שיש בהן עניו נפש האב מנין הרי אמה דן וכו' לא זכיתי לדון תלמוד לומר אלה החוקים וגו' בין איש לאשתו בין אב לבתו על כרחין אמה מקיש את האב לבעל מה הבעל אין מיפר אלא דברים שבינו לבינה ונדרים שיש בהם עניו נפש וכו'. וגרסין נמי בירושלמי (פ"א ה"א) כל נדר וכל שבעת איסר לענות נפש אישה יקימנו ואישה יפירנו אין לי אלא נדרים שיש בהן עניו נפש דברים שבינו לבינה מנין בין איש לאשתו עד כיון דבעל באב מנין מה הבעל אינו מיפר אלא נדרים שיש בהם עניו נפש ודברים שבינו לבינה אף האב אינו מיפר אלא נדרים שיש בהם עניו נפש ודברים שבינו לבינה מה הבעל מיפר כל נדרי בתו: איבעיא להו בעל מינו גיין או מקלש קליש.

דריש מינה תנא דבי רבי ישמעאל דרשא דליה מאי עביד ליה: לומר שהבעל מיפר נדרים שבינו שבינו צניי וליכא כתיבי (ב) כגון וכל שבעת איסר לענות נפש ובין איש לאשתו אינטריכא לדברים שבינו לבינה ולקמן בצדק פירקין (דף פא.) מפרש מאי יכו וקשיא ליה לתנא דבי ר' ישמעאל דברים שבינו לבינה מנא ליה ואפשר דמתיב ליה מיניה. וכי היכי דבעל אינו מיפר בנדר אשתו אלא נדרים שיש בהם עניו ודברים שבינו לבינה הכי נמי אב אינו מיפר נדרים כמו אלא חלו בלבד. והכי איתא בספרי (מטות) אין לי אלא בעל שאין מיפר אלא נדרים שבינו לבינה ונדרים שיש בהן עניו נפש האב מנין הרי אמה דן וכו' לא זכיתי לדון תלמוד לומר אלה החוקים וגו' בין איש לאשתו בין אב לבתו על כרחין אמה מקיש את האב לבעל מה הבעל אין מיפר אלא דברים שבינו לבינה ונדרים שיש בהם עניו נפש וכו'. וגרסין נמי בירושלמי (פ"א ה"א) כל נדר וכל שבעת איסר לענות נפש אישה יקימנו ואישה יפירנו אין לי אלא נדרים שיש בהן עניו נפש דברים שבינו לבינה מנין בין איש לאשתו עד כיון דבעל באב מנין מה הבעל אינו מיפר אלא נדרים שיש בהם עניו נפש ודברים שבינו לבינה אף האב אינו מיפר אלא נדרים שיש בהם עניו נפש ודברים שבינו לבינה מה הבעל מיפר כל נדרי בתו: איבעיא להו בעל מינו גיין או מקלש קליש. דלמר לקמן (ד ע. ע.) מקיש קודמי הויה שניה לקודמי הויה ראשון. ורבנן צבירא להו דמרתו שמעת מינה עיקר קרא לנערה המאורסה דלציה ובעלה מפירין נדריה ומרין הויות לאקושי שניה לראשונה. וכ"מ כיון דמנא דבי רבי ישמעאל כוליה קרא דאס היי תהיה לאקושי הויות מוקי ליה ארום מיפר בקודמין מנא ליה י"ל דמשמע ליה דלא צניי קרא דהיי דמיעט קודמין גבי בעל היינו משום דלימיה לאב ואין דלא צניי קרא און בעל מיפר בקודמין אכל ארום דמיפר בשותפותיה דלא אפילו בקודמין מלי מיפר דלגבי אב ליכא קודמין. מהכס המוקי ה"ר שמואל ז"ל: ורבה הא דהנא דבי רבי ישמעאל מאי עביד ליה. כלומר קרא דריש מינה תנא דבי רבי ישמעאל דרשא דליה מאי עביד ליה: לומר שהבעל מיפר נדרים שבינו שבינו צניי וליכא כתיבי (ב) כגון וכל שבעת איסר לענות נפש ובין איש לאשתו אינטריכא לדברים שבינו לבינה ולקמן בצדק פירקין (דף פא.) מפרש מאי יכו וקשיא ליה לתנא דבי ר' ישמעאל דברים שבינו לבינה מנא ליה ואפשר דמתיב ליה מיניה. וכי היכי דבעל אינו מיפר בנדר אשתו אלא נדרים שיש בהם עניו ודברים שבינו לבינה הכי נמי אב אינו מיפר נדרים כמו אלא חלו בלבד. והכי איתא בספרי (מטות) אין לי אלא בעל שאין מיפר אלא נדרים שבינו לבינה ונדרים שיש בהן עניו נפש האב מנין הרי אמה דן וכו' לא זכיתי לדון תלמוד לומר אלה החוקים וגו' בין איש לאשתו בין אב לבתו על כרחין אמה מקיש את האב לבעל מה הבעל אין מיפר אלא דברים שבינו לבינה ונדרים שיש בהם עניו נפש וכו'. וגרסין נמי בירושלמי (פ"א ה"א) כל נדר וכל שבעת איסר לענות נפש אישה יקימנו ואישה יפירנו אין לי אלא נדרים שיש בהן עניו נפש דברים שבינו לבינה מנין בין איש לאשתו עד כיון דבעל באב מנין מה הבעל אינו מיפר אלא נדרים שיש בהם עניו נפש ודברים שבינו לבינה אף האב אינו מיפר אלא נדרים שיש בהם עניו נפש ודברים שבינו לבינה מה הבעל מיפר כל נדרי בתו: איבעיא להו בעל מינו גיין או מקלש קליש. דלמר לקמן (ד ע. ע.) מקיש קודמי הויה שניה לקודמי הויה ראשון. ורבנן צבירא להו דמרתו שמעת מינה עיקר קרא לנערה המאורסה דלציה ובעלה מפירין נדריה ומרין הויות לאקושי שניה לראשונה. וכ"מ כיון דמנא דבי רבי ישמעאל כוליה קרא דאס היי תהיה לאקושי הויות מוקי ליה ארום מיפר בקודמין מנא ליה י"ל דמשמע ליה דלא צניי קרא דהיי דמיעט קודמין גבי בעל היינו משום דלימיה לאב ואין דלא צניי קרא און בעל מיפר בקודמין אכל ארום דמיפר בשותפותיה דלא אפילו בקודמין מלי מיפר דלגבי אב ליכא קודמין. מהכס המוקי ה"ר שמואל ז"ל: ורבה הא דהנא דבי רבי ישמעאל מאי עביד ליה. כלומר קרא דריש מינה תנא דבי רבי ישמעאל דרשא דליה מאי עביד ליה: לומר שהבעל מיפר נדרים שבינו שבינו צניי וליכא כתיבי (ב) כגון וכל שבעת איסר לענות נפש ובין איש לאשתו אינטריכא לדברים שבינו לבינה ולקמן בצדק פירקין (דף פא.) מפרש מאי יכו וקשיא ליה לתנא דבי ר' ישמעאל דברים שבינו לבינה מנא ליה ואפשר דמתיב ליה מיניה. וכי היכי דבעל אינו מיפר בנדר אשתו אלא נדרים שיש בהם עניו ודברים שבינו לבינה הכי נמי אב אינו מיפר נדרים כמו אלא חלו בלבד. והכי איתא בספרי (מטות) אין לי אלא בעל שאין מיפר אלא נדרים שבינו לבינה ונדרים שיש בהן עניו נפש האב מנין הרי אמה דן וכו' לא זכיתי לדון תלמוד לומר אלה החוקים וגו' בין איש לאשתו בין אב לבתו על כרחין אמה מקיש את האב לבעל מה הבעל אין מיפר אלא דברים שבינו לבינה ונדרים שיש בהם עניו נפש וכו'. וגרסין נמי בירושלמי (פ"א ה"א) כל נדר וכל שבעת איסר לענות נפש אישה יקימנו ואישה יפירנו אין לי אלא נדרים שיש בהן עניו נפש דברים שבינו לבינה מנין בין איש לאשתו עד כיון דבעל באב מנין מה הבעל אינו מיפר אלא נדרים שיש בהם עניו נפש ודברים שבינו לבינה אף האב אינו מיפר אלא נדרים שיש בהם עניו נפש ודברים שבינו לבינה מה הבעל מיפר כל נדרי בתו: איבעיא להו בעל מינו גיין או מקלש קליש.

האב אחר מות הבעל אכל אס שמע וקיים בעל או שמע ושקט ומת ציוס של אחרי דהוה הקמה און יכול להפר ובעל קודמין ע"כ משום שותפותיה דאב ממלך דבעל מיפר לתודיה ולכן אינו מיפר בקודמין: ולהנא דבי רבי ישמעאל ואם היו תהיה לאיש מאי עביד ליה. מנין איש לאשתו שמע' דבעל ואב מפירין אף בקודמין מללא מיעט האב קודמין רשות לאב: שהבעל מיפר נדרים שבינו לבינה. דנקרא אחרונה כתיב לענות נפש אישה יקימנו וכל שמעין שהבעל מיפר אלא נדרים שיש בהן אב אכל לא ארום ושמעין מהאי קרא אף נדרים שבינו לבינה אפילו אין בהם עניו נפש כגון שבעת און או שבעת קליש. ארום שמע עס האב מינו גיין ומתקן את הנדר בהפרתו וכו' הנדר נשאר באיסור: או שבעת קליש. ומסיר מלי האיסור מכל הנדר והוא הדין נמי דמתבעיא ליה בהפרת האב אלא חלו מתיבו נקט: כגון דנדרה בתרין זיתין ואכתינין אחריהו. אי"א מינו גיין נשאר זית שלס באיסור ולוקה על אפילו: א"א שפאש קליש. כיון שנקלש והוסר נפסקת התקנות והאי דלרין זית היינו נקמס אכל בנפרס אמרינן כ"ג דשבעות דאוסר עתמו ככל שהו: בזמן ש"א שבעת הבעל. קודם שימות כו': נתרקנה רשות אבא. כמו אדם המרקק שקו וטופן למחיו כל מה שהיה נשק כן הבעל נשאר ריקן ואיכס לאב כל זמנא שהיה לו נה:

ה א מיי פירא מה"ל נדרים הלכה י' ממנ לאחין רבנן כו' ע"כ י"ד סימן רל"ג ע"כ ע"כ:

תוספות

בין איש לאשתו בין אב לבתו. משמע דנאשה אחת איירי ששמות האב והבעל שולטין עליה ובין שניה משפירין אצל כל חד לתודיה לא דנאשה שתיא בין שניהם ושתיא בה משפירין אמת וימיה מלי לאקשוי אמת בנאשה ונני מפירין אביה

בין איש לאשתו בין אב לבתו. משמע דנאשה אחת איירי ששמות האב והבעל שולטין עליה ובין שניה משפירין אצל כל חד לתודיה לא דנאשה שתיא בין שניהם ושתיא בה משפירין אמת וימיה מלי לאקשוי אמת בנאשה ונני מפירין אביה